



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **V. D.**, nar. X
státní příslušností Ukrajina
bytem v ČR: X
zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
se sídlem Opletalova 25, Praha 1, č. ev. ČAK 12 373

proti

žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie,**
sídlím Olšanská 2, Praha 3,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 12. 2021, č. j. CPR-11561-3/ČJ-2021-930310-V249

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 12. 2021, č. j. CPR-11561-3/ČJ-2021-930310-V249 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 13. 3. 2021 č.j. KRPA-360258-36/ČJ-2019-000022-50, kterým byla žalobci uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie podle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

II. Žaloba a její podstatný obsah

2. Žalobce ve své žalobě předně správním orgánům vytkl, že nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/1999 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a že zároveň nedostály své povinnosti ve smyslu ust. § 50 odst. 3 správního řádu i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch žalobce.
3. Žalobce předně vytkl žalovanému, že posoudil nesprávně otázku neoprávněnosti jeho pobytu na území České republiky a nezabýval se ve svém rozhodnutí tím, proč žalobci nebylo vydáno vízum, ačkoli na ně měl právní nárok, jestliže uzavřel, že důvodem pro vydání rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie byl pobyt žalobce bez víza v době od 26. 1. 2018 do 16. 10. 2019. Žalobce k tomu uvedl, že mu Ministerstvem vnitra v důsledku jeho pochybení nebylo uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění na území do pravomocného rozhodnutí o žádosti žalobce o udělení povolení k trvalému pobytu, protože není na místě, aby v takovém případě správní orgán rozhodl o uložení povinnosti žalobce opustit území členských států Evropské unie.
4. Žalobce dále uvedl, že mu byla zamítnuta žádost o povolení k trvalému pobytu, kterou si podal po skončení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Následní postup Ministerstva vnitra měl podle žalobce přesah do možnosti prodloužit si svoje živnostenské oprávnění, čímž bylo způsobeno, že se na území ocitl neoprávněně a byla mu tak zamezena možnost podat novou žádost o dlouhodobý pobyt za účelem podnikání. Neoprávněný pobyt žalobce tak bylo způsoben nedůvodným a nezákonným postupem Ministerstva vnitra a nemůže být tudíž kladen k tíži žalobce. Správní orgány tak pochybyly tím, že jen formálně shrnuly skutečnosti neodpovídající skutečnému stavu, z nichž následně vyvodily své závěry, aniž by skutkový stav přezkoumaly materiálně.
5. Dále žalobce zdůraznil, že žije ve společné domácnosti se svou družkou A. N., nar. X, a vytvořil si tak za dlouhou dobu svého pobytu na území České republiky stabilní zázemí a vazby, které nelze zpřetrhat nesprávným a nezákonným postupem správních orgánů. Žalobce je zcela integrován do české společnosti, mluví česky a má družku, která je občankou České republiky. Žalobce má také na území České republiky blízké přátele a obchodní partnery, se kterými si stačil za dobu svého pobytu vytvořit nadstandardní vztahy, přičemž jeho vazby v zemi původu jsou v důsledku integrace v České republice zcela oslabeny.
6. Žalobce rovněž ve své žalobě namítl nedostatečné posouzení přiměřenosti, když správní orgány dospěly toliko formálně k závěru, že uložení povinnosti opustit území nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017 č.j. 7 Azs 24/2017 žalobce

zdůraznil, že správní orgány nedostatečně přezkoumaly přiměřenost právě ve vztahu k rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území ve smyslu ust. § 50a zákona o pobytu cizinců. Žalobce je dále přesvědčen o tom, že se správní orgány snažily toliko formálně dostát požadavkům příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců na přezkoumání přiměřenosti, avšak z materiálního hlediska na své povinnosti v tomto směru rezignovaly. Správní orgány rovněž podle žalobce způsobily nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, když nezjistily veškerá hlediska k posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí jak osobě žalobce tak k jeho rodinným příslušníkům. Odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013 č.j. 8 As 68/2012-47.

7. Žalobce tak uzavřel, že správní orgány nedostály své povinnosti zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí, když pro tyto účely ani neměly řádně zjištěný skutkový stav, ignorovaly též konkrétní skutkové okolnosti, které žalobce sám předestřel a které byly podstatné pro posouzení přiměřenosti rozhodnutí. S ohledem na konkrétní skutkové okolnosti života žalobce, jeho družky a blízkých přátel je tak podle žalobce i rozhodnutí o povinnosti opustit území nepřiměřené.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě předně uvedl, že žalobce argumentuje vztahem k paní A. N. zcela nově, aniž by se o něm zmínil v průběhu správního řízení, které je vedeno již od roku 2019. Dosud žalobce argumentoval pouze svými podnikatelskými aktivitami, vlastnictvím nemovitosti a pochybením Ministerstva vnitra při vyřizování jeho žádosti o povolení k pobytu. Žalobce se nikterak o své družce nezmiňoval, ačkoli tvrdí, že jejich vztah trvá již od roku 2020. Žalovaný také k tomu podotkl, že se žalobce po celou dobu nepokusil s ohledem na nyní zmiňovaný partnerský vztah podat žádost o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny se jmenovanou družkou. Proto má za to, že tvrzení žalobce o partnerském vztahu je účelové, čemuž nasvědčuje i významný věkový rozdíl mezi žalobcem a paní A. N.. Rovněž tvrzení o spoustě blízkých přátel považuje žalovaný také za účelové, neboť je zde rovněž uplatněno nově a velmi obecně bez označení jediné konkrétní osoby.
9. Pokud jde o ostatní žalobní námitky, odkázal žalovaný zejména na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém se podrobně vyjádřil k celé věci a přezkoumatelným způsobem uvedl důvody, pro které bylo shledáno naplnění znaků skutkové podstaty ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Nadto zdůraznil, že řízení o žádosti žalobce o povolení k trvalému pobytu, na které žalobce neustále odkazuje, bylo pravomocně zastaveno s nabytím právní moci ke dni 21. 6. 2021 poté, co byla Nejvyšším správním soudem zamítnuta kasační stížnost žalobce. V současné době není vedeno žádné řízení o jakémkoli povolení pobytu žalobce. Žalobce se tak pouze pokouší vynutit si legalizaci svého pobytu na policii, která k tomu ovšem není věcně příslušná.
10. Žalovaná závěrem vyjádřil svoje přesvědčení, že za daných okolností nelze od uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie upustit a že je v daném případě třeba shledat napadené rozhodnutí přiměřeným opatřením. Napadené rozhodnutí je tak plně v souladu se zákonem a odpovídá aktuální relevantní judikatuře. Žalovaný neshledal ve svém postupu a ve svých závěrech pochybení, a proto navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

11. Ze správního spisu soud zjistil tyto, pro řízení podstatné, skutečnosti.

12. Žalobce se dne 16. 10. 2019 sám dostavil na pracoviště správního orgánu prvního stupně k řešení svého neoprávněného pobytu. Lustrací v cizineckém informačním systému bylo zjištěno, že žalobci byl vydán výjezdní příkaz s platností od 27. 9. 2017 do 14. 10. 2017. Z cestovního pasu žalobce policie také zjistila, že naposledy vstoupil na území České republiky dne 22. 10. 2019, čímž vzniklo podezření, že žalobce na území České republiky vstoupil neoprávněně anebo zde neoprávněně pobývá, protože byl žalobce podle ust. § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zajištěn.
13. Dne 16. října 2019 správní orgán prvního stupně zahájil správní řízení ve věci správního vyhoštění žalobce. Žalobce do protokolu o výsledku v procesním postavení účastníka řízení uvedl prakticky pouze svoje osobní údaje a k dalším otázkám se odmítl vyjádřit. Následně se žalobce dne 18. 10. 2019 písemně vyjádřil k provedenému výsledku tak, že na území České republiky žije již přes 20 let a má zde svoje pracovní aktivity a vytvořené sociální vazby v podobě spousty přátel, kontaktů a známých. Je plně integrován do české společnosti, k čemuž přispívá to, že zde vlastní rodinný dům, který užívá k bydlení. Je rovněž v rámci svých pracovních aktivit jednatelem společnosti X, jejímž je také jediným společníkem. Pro tuto společnost a zejména pro její řádné obchodní vedení je nezbytné, aby žalobce pobýval na území České republiky, jehož osobní přítomnost je z hlediska charakteru podnikání uvedené společnosti nepostradatelná.
14. Dne 19. listopadu 2019 vyrozuměl správní orgán prvního stupně žalobce o tom, že původně zahájené řízení ve věci správního vyhoštění žalobce bude nadále vedeno podle ust. 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, když dospěl k závěru, že by v případě žalobce bylo jeho správní vyhoštění nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života. Současně s tím žalobce vyrozuměl o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, vyjádřit se k nim a navrhnout jejich doplnění ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu, čehož žalobce využil.
15. Správní orgán prvního stupně následně poté vydal rozhodnutí, kterým žalobci uložil povinnost opustit území členských států Evropské unie podle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, proti kterému se žalobce odvolal k žalovanému, který toto rozhodnutí zrušil a vrátil věc správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.
16. Nato správní orgán prvního stupně dne 13. února 2021 vyrozuměl žalobce o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, vyjádřit se k nim a navrhnout jejich doplnění ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu, čehož žalobce využil a současně požádal o přerušení řízení do skončení řízení ve věci žádosti žalobce o udělení trvalého pobytu na území České republiky. Této žádosti správní orgán prvního stupně nevyhověl a vydal dne **13. 3. 2021 opět** rozhodnutí, kterým žalobci uložil povinnost opustit území členských států Evropské unie podle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, proti kterému se žalobce také odvolal k žalovanému, který žalobou napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

17. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vycházel přitom v zásadě

ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), avšak ve vztahu k nové skutečnosti nastalé po vydání napadeného rozhodnutí spočívající ve zcela zásadní změně bezpečnostní situace v zemi původu žalobce shledal nutnost prolomení zásady přezkoumání napadeného rozhodnutí na základě skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu ve smyslu ust. § 75 odst. 1 s.ř.s., a to zejména s přihlédnutím k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod vyhlášené sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“) a z ní vyplývající zásady *non-refoulement* (srov. kupř. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010 – 76, nebo ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 – 131).

18. Ve věci bylo rozhodnuto po jejím projednání, k němuž soud na návrh žalobce nařídil jednání.
19. Podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na pět let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.*
20. Podle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie policie vydá cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.*
21. Podle § 174a odst. 1 zákona *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
22. Podle čl. 5 návratové směrnice *při provádění této směrnice členské státy náležitě zohlední a) nejvlastnější zájem dítěte, b) rodinný život a c) zdravotní stav dotčeného státního příslušníka třetí země a dodržují zásadu nenavracení.*
23. Ze správního spisu je v prvé řadě zřejmé, že žalobce skutečně ke dni svého zajištění a následně v době vydání rozhodnutí nalézacího správního orgánu pobýval na území České republiky neoprávněně, a to přinejmenším od 26. 1. 2018 do 16. 10. 2019. To se podává z lustrace v cizineckém informačním systému a též z cestovního pasu žalobce a v něm uvedených údajů, kdy na tomto místě je třeba též souhlasit se závěrem správních orgánů v tom směru, že probíhající řízení o žalobcem podané žádosti o povolení k trvalému pobytu jej k pobytu na území České republiky neopravňovalo.
24. Pokud jde o sadu námitek založených na tvrzení žalobce, že o svoje pobytové oprávnění přišel v důsledku pochybení Ministerstva vnitra, je třeba především poukázat na to, že žalobce tato pochybení v žalobě nespecifikoval natolik, aby si soud mohl udělat vlastní názor na důvodnost tohoto tvrzení. Žalobce sám řádně ve správním řízení toto tvrzení

neprokázal a správní orgány tak důvodně vycházely vždy z aktualizovaných údajů získaných z cizineckého informačního systému, resp. z vyžádané písemné informace Ministerstva vnitra o aktuálním stavu řízení o žádostech žalobce o pobytová oprávnění. Správní orgány pak z těchto podkladů učinily správná a úplná skutková zjištění v tom směru, že žalobce ke dni vydání rozhodnutí nalézacího správního orgánu, resp. napadeného rozhodnutí nedisponoval žádným pobytovým oprávněním na území České republiky.

25. Co se týče žalobcem namítaného nedostatečného posouzení přiměřenosti rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie, nenachází soud v tomto posouzení ze strany správních orgánů žádné zásadní deficity. Nalézací správní orgán se otázkou přiměřenosti řádně ve svém rozhodnutí zabýval jak v souvislosti s překvalifikací řízení o správním vyhoštění žalobce na str. 4 tohoto rozhodnutí, tak ve vztahu k rozhodnutí podle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců na str. 7 – 9. Žalovaný pak nijak nepochybil, když toto posouzení správního orgánu prvního stupně aproboval. Soud na uvedené části odůvodnění rozhodnutí nalézacího správního orgánu v podrobnostech odkazuje a plně se s jejich obsahem ztotožňuje. Na správnost posouzení přiměřenosti rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie nemá podle mínění zdejšího soudu ani v žalobě nově uplatněná skutková okolnost v podobě vztahu žalobce k paní A. N. Žalobce tvrdí, že tento vztah trvá již od roku 2020 a navrhl k tomuto důkazy, jež soud v potřebném rozsahu při jednání provedl, a to i přesto, že tato skutková okolnost nebyla žalobcem ve správním řízení uplatňována. Soud zde vyšel z dikce ust. § 75 odst. 1 s.ř.s., podle které není zákonodárce vyžadováno, aby skutkový stav, ze kterého má soud vycházet, byl žalobcem tvrzen již v době rozhodování správního orgánu. Nicméně ani argumentace předmětným vztahem ke jmenované družce nemůže svědčit o nepřiměřenosti rozhodnutí o uložení povinnosti žalobce opustit území členských států Evropské unie, neboť jde o vztah, který v době rozhodování obou správních orgánů ještě netrval natolik dlouhou dobu, aby zakládala nepřiměřenost rozhodnutí správních orgánů. Nadto byl tento vztah přinejmenším ze strany žalobce navázán a budován s plným vědomím neoprávněnosti pobytu na území České republiky a toho, že mu přinejmenším hrozí uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie. Soud má za nepřijatelné, aby žalobce nyní z takového jednání těžil, a proto ani tuto jeho námitku neshledal důvodnou, byť se jí zabýval jako součástí skutkového stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu.
26. Soud má tedy za to, že žalovaný napadené rozhodnutí řádně odůvodnil a vypořádal se dostatečně se všemi odvolacími námitkami žalobce. Nalézací správní orgán se také správně a dostatečně zabýval i přiměřeností zásahu rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie do soukromého a rodinného života žalobce podle ust. § 119a odst. 2 zákona ve spojení s ust. § 174a zákona o pobytu cizinců. Lze shrnout, že výše uvedené žalobní námitky nebyly důvodné a z jejich pohledu neshledal soud v postupu správních orgánů žádné pochybení.
27. Zdejší soud naproti tomu musel přihlédnout k námitce žalobce ohledně významné změny bezpečnostní situace na Ukrajině uplatněné při samotném jednání, které bylo k projednání věci nařízeno. V současnosti je již obecně známou skutečností, kterou není ani třeba dokazovat při jednání, že na většině území Ukrajiny probíhá mezinárodní válečný konflikt s Ruskou federací nebyvalých rozměrů. Například Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 41 Az 2/2022-48 ze dne 2. 3. 2022 poukázal na skutečnost, že boje na Ukrajině se již

neomezují jen na část Doněcké a Luhanské oblasti, ale dotýkají se velké části jejího území, včetně hlavního města Kyjeva. V této souvislosti Krajský soud v Brně odkázal na předběžné opatření Evropského soudu pro lidská práva za dne 1. 3. 2022 (blíže viz <https://bit.ly/3HxrjKM>). Štrasburský soud v něm na návrh Ukrajiny, aby vydal předběžné opatření vůči Rusku kvůli „masivnímu porušování lidských práv ruskými vojsky během vojenské agrese proti suverénnímu území Ukrajiny“, při vyhovění tomuto návrhu vzal v potaz „současnou vojenskou aktivitu, která byla zahájena dne 24. 2. 2022 v různých částech Ukrajiny a domnívá se, že vyvolává skutečné a trvající riziko vážné hrozby porušení práv civilního obyvatelstva zaručených Úmluvou, zejména podle článku 2 (právo na život), 3 (zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání) a 8 (právo na respektování soukromého a rodinného života) Evropské úmluvy o lidských právech.“ Jedná se o natolik významnou změnu poměrů v zemi původu žalobce, že rozhodnutí žalovaného nyní zkrátka nemůže obstát. Ukrajinu již v současné době není možné považovat za bezpečnou zemi původu.

28. Tato situace nebyla dána v době vydání napadeného rozhodnutí, a není tudíž pochybením žalovaného, pokud k těmto skutečnostem nepřihlédl. Na druhou stranu soud musí prolomit zásadu přezkoumání napadeného rozhodnutí na základě skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu ve smyslu ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. v situaci, kdy to je třeba s ohledem na mezinárodněprávní závazky ČR, resp. s ohledem na požadavky práva EU, takové závazky vyplývají i z čl. 2 a 3 Úmluvy, které zakotvují právo na život a zákaz mučení a z čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.
29. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne č. j. 2 Azs 163/2015-28, který se týkal uložení správního vyhoštění: „Obecně platí, že při přezkumu správního rozhodnutí vycházejí krajské soudy ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a Nejvyšší správní soud nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí (§ 109 odst. 5 s. ř. s.). S ohledem na určité zvláštnosti řízení v cizineckých věcech je třeba připomenout, že tato procesní pravidla mohou být prolomena jinou normou, která požívá aplikační přednosti, a to zejména Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a z ní vyplývající zásady non-refoulement (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010-76, nebo ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011-131). K prolomení zásady dle ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. z důvodu aplikace pravidla non-refoulement v případech správního vyhoštění rovněž viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2015, č. j. 3 Azs 198/2014-24. Judikatura tak tuto možnost připouští v těch případech, kdy by nepřihlédnutí k novým skutečnostem v řízení před správním soudem mělo přímo za následek dotčení nějakého základního práva.
30. Shodně v rozsudku ze dne 21. 10. 2019, č. j. 1 Azs 246/2019-31 Nejvyšší správní soud uvedl: „Aplikace § 75 odst. 1 s. ř. s. musí ustoupit v situaci, kdy to je třeba s ohledem na mezinárodněprávní závazky, resp. s ohledem na požadavky práva EU (srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, bod 22, či ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, body 21-23). Při přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění je v této otázce třeba vyjít z kritérií, která již dříve rozvedl Nejvyšší správní soud ve věcech mezinárodní ochrany. Jedná se o situaci, kdy by nepřihlédnutí k novým skutečnostem mělo za následek porušení zejména zásady non refoulement zakotvené v čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, práva na život, zákazu mučení a podrobování krutému a nelidskému

zacházení, a práva na soukromý a rodinný život garantovaných v čl. 2, čl. 3 a čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (srov. rozsudek ze dne 2. 3. 2017, č. j. 10 Azs 315/2016-29).

31. S ohledem na skutečnost, že na Ukrajině v současné době probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt, který se týká v podstatě celého území, shledal soud, že napadené rozhodnutí neobstojí z hlediska toho, zda je vycestování žalobce vůbec možné z hlediska výrazně změněné bezpečnostní situace. V tomto směru je nezbytné, aby správní orgán zásadním způsobem doplnil dokazování, znovu se zabýval tím, jaká je aktuální situace na Ukrajině a znovu posoudil, zda v daném případě existují důvody znemožňující vycestování ve smyslu §179 zákona, tedy zda je důvodná obava, že by žalobci ve státě původu hrozilo skutečné nebezpečí.
32. Napadené rozhodnutí rovněž již nyní nemůže obstát ani s ohledem na vízum typu D na 90 dní platné od 18. 5. 2022 do 15. 8. 2022, jež bylo žalobci pod číslem X vydáno a jež předložil k důkazu při jednání.

VI. Závěr a náklady řízení

33. Na základě shora uvedeného soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) ve spoj. s ust. § 76 odst. 3 s. ř. s. Současně podle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný je podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. v dalším řízení vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto rozsudku. Bude tedy na žalovaném, aby o odvolání žalobce znovu rozhodl vázán stanoviskem soudu a doplnil dokazování tak, aby mohl aktuální situaci na Ukrajině řádně posoudit z pohledu existence důvodu znemožňující vycestování ve smyslu §179 zákona.
34. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků zdejší soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 7 s. ř. s., kdy žalobce byl sice v řízení úspěšný, a náhrada nákladů řízení by mu jinak náležela, avšak v tomto případě soud žalobě vyhověl pouze na základě skutkových okolností, které nastaly až poté, co žalovaný vydal napadeného rozhodnutí, pročež tyto okolnosti nemohl ani při nejlepší vůli při svém rozhodování zohlednit. Za těchto procesních okolností by se tak zdejšímu soudu jevilo přiznání náhrady nákladů řízení žalobci jako mimořádně nespravedlivé. Pokud jde o žalovaného, tomu náhrada nákladů nepřísluší, neboť neměl ve věci úspěch. Krom toho mu ani žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 15. června 2022

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v. r.
samosoudce